

[A. Lyngge.]

er blevet omtalt under et åbningsmøde i folketinget. Jeg tager dette som udtryk for, at den nuværende regering vil intensivere arbejdet i Østgrønland.

Det var med stor interesse, jeg hørte ordføreren for retsforbundet, det ærede medlem hr. Helge Madsen, sige et par ord om det private initiativ i Grønland. Det glædede mig, at han på sit partis vegne støttede udviklingen af det private initiativ i Grønland. Det er ingen hemmelighed, at jeg gør det samme. Jeg mener, at det er af stor betydning for den erhvervsøkonomiske udvikling deroppe, at der ikke er monopolhandel, at staten ikke driver alting, således som tilfældet er nu, men at der er sund konkurrence mellem det private initiativ og staten. Men spørgsmålet er så nøje forbundet med Grønlands økonomi i det hele taget, at jeg vil mene, at en drøftelse herom hører mere hjemme under debatten om finanslovsforslaget.

Hans Schmidt: Af den højtærede statsministers redegørelse for rigets stilling fremgår det, at bevægelsen henimod et stadig stærkere og udvidet samarbejde på de forskellige områder de vesteuropæiske stater imellem fortsætter, og at Danmark indtager og udbygger sin plads i dette samarbejde. Dette hilses med tilfredshed ikke mindst i grænselandet, hvor modsætningernes følger i fortiden vel har sat sig de dybeste spor på snart sagt alle livets områder.

Denne udvikling henimod et europæisk fællesskab foregår kun langsomt og skridt for skridt, og selv om det sker under en nødvendighedens lov, borger denne handlingens vej med det store mål for øje dog for, at sammenslutningen, som opstår på denne måde, bliver ægte og holdbar. Det bliver den, når forhandlingerne ikke blot føres på en formel, men også på en ægte ligeberettigelses grund og ikke efter den stærkes ret eller forgodtbefindende. Kun da kan der også med rette tales om et fællesskab — det gælder i de store som i de små forhold, om det så drejer sig om en families enkelte medlemmer, om de forskellige europæiske folk indbyrdes eller også om forholdet mellem nationaliteterne i det fælles grænseland.

En forudsætning må dog være fælles for alle parter, og det er viljen til fællesskabet. For nogle få år siden ville muligheden for at praktisere denne fællesskabets lov i de europæiske staters forhold til hinanden have været en utopi. At den i dag er og kan blive en realitet, føres der bevis på f. eks. ved den måde, hvorpå forholdet mellem Frankrig og Tyskland ordnes.

I den højtærede statsministers redegørelse føjes der til flere områder, hvorpå et samarbejde har bestået gennem år, et nyt, som er under dannelse: de nye, store markedsplaner. I min sidste tale her i denne sal før valget i foråret bemærkede jeg, at slesvigsk parti ville være at finde blandt dem, som så en betrygget fremtid ved en tilslutning til de seks landes fællesmarked, idet jeg samtidig understregede, at dette måtte stå under fællesskabets lov. Ud fra det kendskab, jeg har til meningsudvekslingen mand og mand imellem, tror jeg i dag at kunne tilføje, at ønsket og forhåbningerne herom er meget stærkt udbredt i grænselandet.

Disse planer giver dog selvsagt anledning til nøje og alvorlige overvejelser over, hvordan landets stilling må være heroverfor, og jeg forstår, at der senere hen vil blive anledning og lejlighed til udveksling af synspunkter om enkelte forhold, inden den endelige beslutning tages. Jeg tror dog, der er et forhold, som det vil være rigtigt i al åbenhed at give en omtale allerede nu, fordi det meget vel og forståeligt nok kan øve en væsentlig indflydelse, når det tager sigte på de forskellige planer.

Under den meningsudveksling, der har fundet sted sommeren igennem ude i landet på møder, i pressen og fra forskelligt hold, er der gjort gældende, at der ved en beslutning om, hvor Danmark skal tilslutte sig, ikke alene er økonomiske og sociale, men også kulturelle og nationale hensyn at tage, og at tilslutningen til fællesmarkedet i så henseende indebærer en fare. Med hensyn til dette sidste er der fra dansk-sønderjysk side med den vægt, en sådan røst har netop i dette spørgsmål, udtalt fortrøstning om, at det danske folk i folkelig henseende var sundt og stærkt nok til at klare sig, og at faren kunne blive større ved ikke at tilslutte sig fællesmarkedet.

Fra anden dansk side er der i relation til